

2. IZPIT IZ FIZIKE TRDNE SNOVI

19. avgust 2021

1. V približku tesne vezi obravnavaj elektronski pas, ki ga tvorijo orbitale s atomov na ravninski Bravaisovi mreži. Kot med primitivnima vektorja Bravaisove mreže, ki sta oba dolga $1.5 \text{ \AA}$, je 130° . Prekrivalni integral med najbližjimi sosedi je $\gamma_1 = 0.6 \text{ eV}$, med drugimi najbližjimi sosedi pa $\gamma_2 = 0.5 \text{ eV}$. Popravke zaradi neortogonalnosti valovnih funkcij na različnih atomih zanemari.
  - (a) Določi recipročno mrežo in nariši prvo Brillouinovo cono.
  - (b) Zapiši disperzijo elektronskega pasu.
  - (c) Izpelji tenzor efektivne mase v bližini spodnjega roba pasu.
  - (d) Izračunaj ciklotronsko frekvenco v bližini spodnjega roba pasu, če je magnetno polje gostote 1 T pravokotno na ravnino kristala.
2. Atomi dvodimenzionalnega kristala tvorijo pravokotno Bravaisovo mrežo. Pri sipanju rentgenske svetlobe z valovno dolžino $5 \text{ \AA}$ na praškastem vzorcu dobimo prva vrhova pri sipalnih kotih 57.47° in 102.75° . Določi mrežni razdalji kristala. Pri katerih sipalnih kotih pričakuješ ostale vrhove? Predpostavi, da valovni vektor vpadne svetlobe in kristali vzorca ležijo v isti ravnini.